

Lincoln Hl. Amerika. Cenjeni g. urednik! Dovolite mi mali prostorček v Vašem cenjenem časniku. Najprve Vam poročam žalostno vest. Naš rojak Andrej Sprogar šel je pred mesecem v gozd nabirat divje grozdje in to z večimi svojimi tovariši. Splezal je na precej visoko drevo; oberaje grozdje in nič slutec hudega, pride mimo nek lovec, pomeri in ustrelji iz puške; kakor se lovec zagovarja videl je na drevesu nekega ptica a mesto ptica priletelo je iz drevesa človeško telo; bil je naš Andrej. Prepeljali smo ga nezavestnega v bolnišnico. Angleški zdravniki so nad njim popolnoma obupali in mi izjavili, da zanj ni nobene pomoči, na kar letim ves usupnjem k enemu nemškemu, jako staremu zdravniku in ga milo prosim, naj gre z menoj v bolnico, če bi bilo znabiti mogoče še rešiti mlado življenje; stari zdravnik ga preišče in je jako kimal z glavo, ker kugla je bila v trebuhu; malo časa so se zdravniki posvetovali, konečno pravi moj stari zdravnik: poskusil bom nevarno delo z operacijo, kajti življenje je tako in tako pri kraju. Po operaciji se je naš bolnik precej dobro počutil, kajti bil je poln krvi, ker se mu je odprtina od zunaj zamašila; ustreljen je bil naravnost v jetre; ko ga pridem drugi dan obiskat, mi je zdravnik izjavil, da njegovo življenje je najbrž pri kraju; po njegovem mnenju bi še imel le živeti 24 ur, kajti jetre ni bilo mogoče zašiti in je kri s polno močjo odhajala. Po preteku nekaj časa pride zopet imenovani zdravnik z neko srebrno kroglo in mu jo položi na jeterno odprtino, s tem je bila kri ustavljena in danes je že mesec dni in se že počuti čilega in zdravega. Lahkomišljeni lovec je pod ključem. Sprogar je šle eno leto v Ameriki; doma na Sp. Štajerskem pri Poličanah, priden in fleten dečko in vaš somišljenik, star 26 let. — Nadalje Vam naznanjam, gospod urednik, da je denarna kriza tukaj večinoma pogoleda in so prišli za nas boljši časi. Po zadnji kontroli se naše banke precej dobro stojijo. Z delom se povsod začneja; letino imamo jako dobro, žitja obilo, upati je da tudi tam ne bode prevelike dragine kajti bote lahko iz Amerike potrebno po ceni dobili. Konečno bi Vas pa prosil g. urednik, za vašo krtačo; rad bi malo pokrtatil neko klerikalno trojico. Pred nekaj leti prišel je v Ameriko Janez Stefek vulgo Slovak, Simon Leskovar in za njim njegova žena. Ker je pa ta trojica tako klerikalno in sveto živela, sem opazoval njih življenje. Enkrat sem ležal v postranski sobi in navidezno spal in smrčal; na enkrat začne Janez Stefek Leskovarjovo ženo nagovarjati za prepovedane reči; a Eva se ni dolgo obotavljala. Ker se pa g. Leskovar ni nikakor mogel s svojo ženo sporazumiti, jo je poslal doma v Poličane; za njo je tudi Janez Stefek oddišel. Ker se pa Janezu Stefeku vulgo Slovaku neki tam ne dopade in namerava nazaj v Ameriko, svetujem ti ko tvoj prijatelj in šlaf-kamerad, da se ne vrneš sem v Lincoln, kajti tukaj boš linčan. G. Leskovar ima vse pripravljeno. Zajel sem iz vrča le nekaj, a vеди, da je v vrču še veliko vsebine kar pride v priložnosti na dan!

Tvoj „šlaf-kamerad“

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

„Na vrhuncu našega stremljenja in naših skrbi mora stati kmetijsko vprašanje. Mi moramo ustvariti samostojni in krepki kmetijski stan. Že pred 60. leti, ko sem študiral v Göttingen, izpoznal sem važnost agrarnega vprašanja. To mi je položil v srce moj takratni učitelj profesor Georg Hausen. Imel sem za učitelja tudi narodna ekonoma Rau in Roscher. Agrarno vprašanje je tisto, s katerim se največ pečam. Za nas je kmetijsko vprašanje tudi narodno vprašanje. Ono ima tudi odločilni vpliv na razvoj armade. Samoumevno je, da se prosti, samostojni kmetje z popolnoma drugačnimi patriotičnimi čutili za svojo domovino zavzemajo nego ljudje, ki so napol tlačani.“

Rumunski min.-pred. Sturdza.

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

Kmetje drugod in pri nas.

Če se ozremo nekoliko po svetu, vidimo, da so si znali pridobiti kmetje po nekaterih krajih več samostojnosti, pravic in spoštovanja,

nego naš kmet. Po našem kmetu jasejo še vedno drugi stanovi ter ga izkoriščajo, kakor le znajo in morejo. Med tem ko drugod z besedo „kmet“ koga najbolj počastijo, rabi naša gospoda to besedo za onega, ki ga hoče posebno osramotiti.

Pač zadnji čas bi bil, da se kmetje tudi pri nas postavimo na noge. Ali naj še nadalje vsakdo poljubno pometa z nami? Ne! Dovolj je bilo tega!

Če hočemo dobiti kmetje več pravic in več spoštovanja, hodimo tudi mi po poti, ki so jo hodili kmetovalci v naprednih krajih. Posnemajmo Čehe, Nemce, Francoze, osobito pa Amerikance!

Kako so prišli ti do boljšega stanja?

Pred vsem so spoznali, da človek, ki nič ne zna tudi nič ne velja. Zato so se kmetje izobrazili. Na Češkem in Moravskem najdemo zaradi tega vse polno kmetov, kmetov v pravem pomenu besede, ki so izvršili gimnazijo, realko, srednjo in višo kmetijsko šolo. Ti kmetje ne znajo samo obračati pluga, marveč tudi pero. Poglejmo, koliko imamo takih kmetov pri nas! Če je bil kedo v drugi latinski, že noče na kmetijo in naj bo ta še tako lepa. Rajši je pisar ali vojak, nego kmetovalec. Če postane pa vendar kmet, vedno misli, da je kaj vzvišenega, zato se noče nazveti kmetskega duha in tak „polučenjak“ ni za nobeno kmetsko delo. Ker nočejo naši posestniki svojih sinov izobraziti, zato nimamo tudi kmetskih zastopnikov in si moramo vedno izposojevati v ta namen može iz drugih stanov, čestokrat stanov, ki nimajo s kmetijstvom prav nobene stike. Gotovo je torej da ne pridemo kmetje pri nas toliko časa do svojih pravic, dokler ne dobimo zastopnikov iz svoje srede, ker le kmet ve, kje ga čevlji žuli, in dokler ne opustimo današnjega boja — za oslovo senco.

Marsikdo bo mislil, da učen kmet ni za nobeno kmetijsko delo. To ni res! Kmetskega dela sramuje se samo neumnež, pravemu inteligentnemu človeku pa niti na um ne pride, da bi bilo to kaj sramotnega. Kdor je čital zgodovino, ta bi nam lahko povedal, koliko visokih in slavnih mož se je pečalo s kmetijstvom. Dobrega dela naj se pa sploh nikdo ne sramuje. Blagor onemu, ki dela lahko tudi s telesom! Koliko jih je, ki bi radi delali, a ne morejo.

Pri nas je treba, če se hočemo postaviti kmetje na lastne noge, tudi več uzornih kmetov. V vsaki vasi bi jih moralo biti nekoliko. Ti naj bi bili potem voditelji in učitelji kmetskega ljudstva. Oni naj pokažejo s vzgledom, kako se mora dandanes kmet obnašati na polju, v vinogradu, v sadovnjaku, v kleti, v hlevu itd. Ti bi morali biti toraj drugim v izgled, kajti naš priprost kmet ne da se prepričati samo z besedo, marveč on hoče tudi videti. Drugod je takih uzor-kmetovalcev vse polno, zato napredujejo vsi. Tudi pri nas jih imamo že precej, toda še vse premalo.

Ti kmetje, ki so se navadno bolj s svojo pridnostjo in s čitanjem kmetskega časopisja in kmetskih knjig nego s šolo izobrazili, morali bi biti, kakor prej rečeno, tudi učitelji drugim, manj ukim kmetom. Na Češkem in Nemškem shajajo se kmetje ob nedeljah popoldne v kmetskih podružnici ali kmetski čitalnici, kjer čitajo bolj inteligentni med njimi kmetske članke, o katerih se potem na sploh razgovarja. Kaj delajo pa naši kmetje? Komaj konča nedeljski blagoslov, pa izginejo v krčmo, od koder jih ne zvabi zlahka niti prošnja žene, niti lačnih otrok. To pa naj bi še bilo, ako se človek drži v pi-jaci mere, kajti vsakemu je treba včasih nekoliko razvedrila in veselja. Marsikedo naleze se ga pa tako, da ne zna več ne kaj govori, ne kaj dela. Tak človek mora oboleti, a z njim trpi potem družina in premoženje gre podzlo. In kaj se pri nas v krčmi vse govori? Drugod gre do kmetje včasih tudi v krčmo, toda tu premetavajo kmetska vprašanja, pri nas pa večinoma — politiko in sploh reči, ki niso za kmeta. Tu je treba, da nastopajo kmetovalci, ki so se že zavleli svojega stanu. Tudi pri nas vpeljejo naj se povsod nedeljski sestanki, kjer naj se predavajo ali čitajo kmetska vprašanja in kmalu izgine iz naše hiše nemili gost, ki mu pravimo siromastvo in če se kmetje povspemo do večje izornike, spoštovali nas bodo tudi drugi stanovi,

a mi jim ne bomo vedno le tlačili, marveč zlepa ali zgrda, dobiti moramo ono, kar nam pritiče — pravico.

K srbski trgovinski pogodbi.

18. dne avgusta t. l. je srbska skupščina sprejela trgovinsko pogodbo, sklenjeno z avstrijsko-ogrsko vlado, kar je dalo industrijelem in veletgovinskim krogom povod, da so od vlade takoj zahtevali, naj stopi pogodba na podlagi oblastvene postave nemudoma v veljavo. Na drugi strani pa so zastopniki agrarnih strank vplivali na ministrskega predsednika, da bi na ustaven način rešil pogodbo. Torej imamo tukaj nasprotje med industrijelem in agrarnimi interesi in sedaj je naša naloga, da tukaj razložimo, pojasnimo in odpravimo nasprotstva. Pooblastitvena postava, ki daje vladi pravico, da sklene še ne rešene pogodbe z inozemstvom, je z dne 21. decembra 1907, a ima izrecno omejitveno pripombo, da se morajo vse podobne, ki se raztezajo ali ki bi naj veljale dalje ko do 31. decembra 1908, na vsak način rešiti prej ustavno. Pri trgovinski pogodbi pa ni določen niti provizorij, kajti, ni se sklenilo, da naj velja le do konca tega leta, ampak ona bi naj veljala za dobo 10 let. In zaradi tega se krije zahteva agrarcev popolnoma z besedilom pooblastilne postave. Že, ko se je ta postava sprejela, je sklenila zbornica resolucijo, ki je bila naperjena proti eventualni popustivosti na polju uvoza živine in mesa iz balkanskih dežel in 9. julija t. l. je protestirala prosta agrarna zveza proti temu, da bi se trgovinska pogodba s Srbijo rešila na podlagi pooblastilne postave.

Kar se tiče pogodbe same, pa bo gotovo zadostoval, če v sledečem na kratko obrazložimo vzroke, zakaj so avstrijski kmetovalci bili proti tej pogodbi.

Pred vsem moramo opozoriti na to, da je naš izvoz živine v Nemčijo in v Švico zaradi neprimerno zvišanih carin zelo nazadovolj. V »Fremdenblattu« je izšel pred kratkim članek poljedelskega ministra dr. Ebenhocha, v katerem pravi minister, da smo poslali leta 1907, 100.098 glav živine manl v Nemčijo; denarja smo dobili za izvoženo živino 395 milijonov manj. Če se vračunamo izvoz konj in izvoz v Italijo, se je znižal naš izvoz v celoti leta 1907. za 67-8 milijonov kron. Ker pa se lahko statistično dokaže, da mora naša monarhija izvažati živino, je pač popolnoma naravno, da uplava doma zaostala živina neugodno na ceno živine. K temu še pride, da je letos zaradi dolgotrajne suše nastopilo občutno pomanjkanje krme, tako da se je ponujalo še več živine za prodajo, kar pa zna dovesti do velikega poloma v trenutku, ko bo v sled vveljavljene trgovinske pogodbe s Srijno upanje na boljše cene uničeno. Posledice te pogodbe pa se ne bodo kazale samo v tem, da bo prišla večina za prodajo določene živine na dunajski sejem, ampak tudi v tem, da bodo za Srbijo zahtevali tudi druge balkanske države, Bolgarija in Rumunija, za sebe iste ugodnosti.

K vsemu temu še pride drug moment. Če lahko verujemo poročilom raznih dnevnikov, se je Sribji dovolilo, da sme dovoljeno množino mesa uvažati ne s carino za meso, ampak za živo blago. To bi bila velika ugodnost posebne vrste, s katero bi se znižala carina za meso, ki znašaj sedaj 30 K za meterski stot, za dobro polovico. Jasno je, da bi ta ugodnost pripadla nazadnje ne le tudi drugim državam, s katerimi smo v pogodbeni zvezi, ampak sploh vsem onim, s katerimi se urejujejo naše trgovinske zveze le na podlagi večjih upodnosti.

To so nakratko glavni pomisleki, ki govorijo z gospodarske strani proti trgovinski pogodbi s Srbijo in ki so tem lažje umljivi, če si predočimo, da se je z mnogim trudom in delom okrajav, dežele in države in z velikimi žrtvami vendar enkrat posrečilo, da smo našo živinorejo dvignili na višjo stopinjo, kar pa bi bilo popolnoma brez pomena in brez uspeha, če se naša bojazen uresniči.

Tudi moramo kar tukaj konstatirati, da je trditve, ki jo zastopa pogodbi prijazno časopisje, da se moramo čuditi, da ogrski živinorejci, ki bi jih uvoz vendar občutnejše zadel ko pa avstrijske, niso proti pogodbi, da je ta trditve po najnovjših poročilih v listu ogrskega deželnega kulturnega sveta neresniča, ker se pravi v listu tega društva, da pomeni uvoz živine hud udarec za ogrsko živinorejo in da se mora delati z vsemi močmi zoper to določbo v pogodbi.

Res je, da imajo ruzgoli, ki jih navajajo industrijni krogi za pogodbo, marsikaj na sebi in želiti bi bilo, da bi ne bilo tako nastroje med industrijelem in agrarci, vendar pa za narodnega gospodarja, ki gleda vso stvar z zvišenege stališča, ne bo težko, v tem nasprotovanju različnih mnenj zadeti pravo. V tem oziru opozarjamo samo na profesorja dr. Oldenburga, ki določa za industrijelem razvoj v svoji knjigi »Deutschland als Industriestaat« sledeče meje: »Trdno pritiče narodnega gospodarstva tvori kmetijstvo, ki nosi industrio na svojih ramah. Dokler še ni vsa zemlja pozidana, se lahko širi pritiče do meje dežel; če se na ta način razširi podlaga, se lahko razširi tudi prvo nadstopnje: industrija. Dalje, kjer ni kmetske podlage, se industrija ne more širiti, razun če živi njeno ljudstvo od inozemske hrane in če je nekatere vrste izvozna industrija, ki dela na inozemstvu in se od njega živi. Na ta način se razraste industrijno nadstopnje stransko daleč čez meje v inozemstvo in sloni na umetih stebrih, ki jih tvori inozemska trgovina in ki stoje na tujih tleh. A ti stebri stoje na tujih tleh le tako dolgo, dokler dovoljuje lastnik tuje zemlje. Če hoče enkrat sam rabiti dotično zemljo, izginejo stebri, z njimi pa izgine tudi nadstopnje. Da je to naziranje pravilno, o tem ne bo dvomil nobeden pameten naroden gospodar ali politik; zato pa

se mora zahtevati, da se bori pri sklepanju o trgovinski pogodbi s Srbijo tudi na to oziralo.

Član družbe.

Trgovinska pogodba je stopila med tem na podlagi pooblastilne postave dne 30. avgusta provizorično do 31. decembra 1908 v veljavo.

(Opomba uredništva.)

Novice.

Trgatev. Lepi krasni časi trgateve so pričeli. V vinogradih streljajo, mladina vriska in poje, in grozd za grozdom roma pod prešo, da nam s svojo krvjo oslaja življenje... Trgatev! Najkrasnejši čas celega leta! Koliko življenja in koliko veselja je od tebe odvisnega! Življenja, — kajti ti si plačilo za celo leto truda in dela. Dragocena kapljica je sok grozdja; — kri, znoj kmeta je to, — čimlejša je trta, temveč dela in trpljenja kmetovega je zahtevala... Gospoda v velikih mestih pije zlato vinsko kapljico iz zelenih naših gor. Kristalni kozarci žvenketajo in hvalospevi naši trti donijo do stropa —

„Oče nebeški zdaj

še en kozarček daj —“

— a nikdo, nikdo se ne spomni na vstvaritelja te krasote, na kmeta, ki je delal in trpel in se mučil in tresel pred nevihto in molil iz vročega srca k Večnemu, naj mu ohrani nežno rastlino do sadu... Kmet-vinogradnik, ali ne čutiš ponos v sebi, ko vidiš, da se raduje celi svet nad tem, kar je tvoje delo stvarilo, izsesalo iz zemljice?! Kmetijski ponos, vzdrami se v času trgateve, ko zavladajo po celem svetu veselje, ker si bil ti priden, — razkošje, ker si se ti celo leto mučil, — sreča, ker si žrtvoval ti kmet nehvaležnemu svetu svojo kri... Bodi nam pozdravljena, krasna trgatev, ki nam dokazuješ moč kmeta, ki nam daješ veselje za zeleno domačo grudo, — ti trgatev, ki si praznični čas... Mladina, raduj se, trgatev je krasna!

Vinogradniki! Pričela se je vinska trgatev in kmetje že prihajajo v mesta, da bi prodali svoj vinski mošt. Trgatev je v splošnem imenitna in izpolnjuje pač vse nade. Tudi kakovost letošnjega pridelka je taka, da smemo z njo zadovoljni biti. Ali na nekaj moramo vinogradnike vendar opozoriti! Kakor znano, velja zdaj je nova vinska postava in tudi kletarski nadzorniki so že imenovani. Opozarjamo tedaj kmete, naj se nika ne pustijo zapeljati, da bi mešali in kvarili vina. Zlasti prosimo kmete v njih interesu, naj ne mešajo vinskega mošta z sadnim moštom. Prišli bi v hudo kazen in imeli veliko škodo. Tudi glede cene naj se kmeti preje posvetujejo z strokovnjaki. Tja v en dan ni treba vina prodajati. Cene se lahko izve! Torej še enkrat: vinogradniki, pozor! Trgatev je šele dobra, kadar imate — denar v žepu!

Psovke dokazujejo po navadi pomanjkanje resnih argumentov. Človek, ki ve, da je v krivici in ki je dovolj nesramen, da tega ne izpove, psuje in vpije. Približno na tem stališču stojijo tudi prvaški listi. Edino v navadnimi psovkami, kakor se jih čuje le v predmestnih kremah, hočejo svojim čitateljem pesek v oči natresti. Vbogi čitatelji prvaških zakotnih lističev, kako se nam smilite! Vi še ne čutite, za kako neumne vas imajo uredniki vaših lastnih časopisov!... Nam je pač vse eno, ali nas ti prvaški časnikarski poštenjakoviči hvalijo ali pa psujejo. Za te ljudi imamo le pomilovalni nasme. In čimbolj nas psujejo, tembolj čutimo potrebo pametnega naprednega dela. Čimbolj kričijo, tembolj dokazujejo svojo onemoglost. Čimbolj se jezijo, tembolj kažejo otročjo svojo slabost, smrkolinsko svojo naravo. Vsaka psovka, ki jo napišejo naši nasprotniki, je le dokaz, da so s svojimi argumenti pri kraju in da le pljujejo ogenj ter žveplo, ker ne znajo drugoga. Bal se teh groženj nikdo ne bode! Presneto otročji bi morali biti, ko bi se zbal na primer enega Spindlerja. Ta študent si pač preveč domišljuje. On hoče biti ne vemo kaj. Menda izveličar ali prerok slovenskega naroda. Pač revno, žalostno bi moralo biti to slovensko ljudstvo, ko bi bilo odvisno od takih prerokov in izveličarjev. Gospod Lojze Spindler naj se imenuje Vekoslav ali kakorkoli hoče, zato je v javnem življenju spodnje Štajerske vendar le — ničla. In čez to dejstvo mu ne pomaga nobena psovka, pa če je še tako nesramna, nobena laž, pa če je še tako neumna

in gorostasna. Lojzek, ne smeš sam svojo osebito, saj vendar veš koliko veljave ti gre! Saj ve danes vendar vsakdo, da si le hlapček prvaških dohtarjev, da moraš plesati, kakor žvižgajo prvaški dohtarji, ker bi drugače dobil broc, kakor si jo svoj čas dobil od uredništva „Domovine“. Mi se s tako malenkostno osebito, kakor je ta Spindler, res ne bodedo več pečavali. Škoda papirja in tinte! V splošnem pa ponavljamo prvaškim listom: Le psujte naprej, vsaka vaših neumnih, surovih psovka pade na vas nazaj in prišel bode čas, ko se bodede prvaki v lastnem blatu zadušili...

Iz Spodnje-Štajerskega.

Smrtne obsodbe in grozila pisma so dobili, kakor smo že poročali, nekateri možje, katere imajo prvaški hujskači za voditelje naprednega gibanja. Tako je dobil župan Ornič od nekega „anarhističnega društva“, ki pa je čudom čuda v prvaških rokah, smrtno obsodbo. Istotako g. dr. Plachki in urednik g. Walter v Celju. Posebno piko imajo ti fantalini seveda tudi na našega urednika g. Linharta, ki je dobil skupno 26 grozljivih pism. Na vsa ta otročje-falotska pisma imamo seveda samo en odgovor in to je — zaničevanje. Fej čez take ljudi, ki grozijo z umorom! Fej čez te strahopetneže, ki jih je le gobec in nič drugega!

Kaznovani prvaki v Sevnici. Kakor znano, je bila nemška šola v Sevnici že davno prvakom trn v očesu. Sovražili so jo v dnu svoje duše. In sovražijo jo še danes. Kajti ti ljudje dobro vedo, da bi se ljudstvo že davno otreslo prvaške jarma, jarma izsesalcev in pijavk, ko bi se pridobilo potom nemškega jezika potrebne izobrazbe. Že pred dvema letoma so napadli nahujskani sevnški prvaki nemške šolske otroke. Kako surov mora biti odrašen človek, ki se ne sramuje, izpustiti svojo narodnjaško jezo nad nedolžno deco! In vendar se je to že v Sevnici zgodilo. Ko pa so se pojavili zadnji izbruhi prvaške gonje in so zaslepljeni ljudje razbijali tujo imetje, hoteli so pokazati tudi sevnški „narodnjaki“ svojo „prepričanje“. Ali imeli so smolo. Sodnja jih je zasačila, obtožila in obsodila. Ravno ta slučaj nam dokazuje dva dejstva. Prvič dejstvo, da kmetje, sploh široka masa slovenskega ljudstva nima ničesar opraviti s temi brezvestnimi napadi in da imamo na Štajerskem le nekaj zločinskih hujskačev, ki se s takimi napadi pečajo. Drugič pa, da imajo prvaki največjo jezo na nemške šole. Oni se bojijo te nemške šole, ako rayno jo rabijo sami za-se in za svojo deco. Bojijo se te nemške šole, ker dobro vedo, da se da le neumno ljudstvo izkoristi in v narodnjaške namene zlorabljati, — pametno ljudstvo vzame metljo in pomede s temi narodnjaško-bedastimi smetmi... Kakor smo že poročali, so napadli sevnški narodnjaki ponoči nemško šolo in razbili poslopju okna. Ali bili so zasačeni in so se morali pred sodnijo za svoj junaški čin zagovarjati. Toženi so bili: sodnijski pisar Friderik Visjak, v državni tiskarni na Dunaju uslužbeni Gustav Simončič, ljubljanski plakater J. Smolej in mlinar Anton Poljanec. Zadnji je precej premožen; ko so ga zaprli, našli so pri njemu 2.500 kron denarja. Obtoženi so se delali seveda za nedolžne in so metalni krivdo eden na drugega. Vsi so naglašali, da so bili nahujskani in pijani. Seveda, najprve napravijo ti junaki nesramno lumparjjo, potem pa prosijo za milost, češ da so bili pijani. Priče so izpovedale, da se je vrglo proti šoli 15 težkih kamenjev in ciglov; nekateri teh kamenjev so bili do 2 kil težki. S takimi rokovanjskimi čini so hoteli prvaki v Sevnici svojo „narodnost“ dokazati. Nemške priče, zlasti g. nadučitelj Tomituh so vkljub temu sodnike za milost prosile. In res so bili obdolženci milostno kaznovani. Poljanec je bil obsojen na 4 tednov ječe, Visjak in Simončič vsak na 3 tedne ječe, Smolej pa na 14 dni zapora s trdim ležiščem. Tako si bodejo ti tički že zapomnili, kaj se pravi drugo lastnino poškodovati in hujskače poslušati. Žal da se tiste lopove ne more zapreti, ki so pravzaprav glavni krivci in ki sedijo v uredniških prvaških listov...

Napad na Brežice? Sprejeli smo nesramni in naravnost krvoločni spis, ki so ga izdali brežiški prvaki, da bi nahujskali kmetško ljudstvo za napad Brežic v nedeljo 11. t. m. Hujskanje

teh brezvestnežev je tako nesramno, da se prvaki sami bojijo prevzeti odgovornost za svoje zločinsko ravnanje. Zato so pustili dotični list v neki tuji hrvaški tiskarni tiskati. Mi opozarjamo kmete brežiškega okraja, naj se ne pustijo nahujskati in naj držijo tudi svoje sinove doma! V Brežicah je vojaštvo in škoda je krvi prelivali za podle, prvaške hujskače!

Proti nemški šoli v Hrastniku delajo prvaki, zlasti Roševi pobje, z vsemi močmi. Malodane obljubujejo nebasa vsakemu, ki ne pošilja svojih otrok v nemško šolo. Ali vse jim nič ne pomaga. Letos se je v hrastniško šolo še 15 otrok več kot lani vpisalo. Le tako naprej, prvaki.

Sejem v Ptujju. Živinski in svinjski sejem, ki je bil obenem tudi sejem s konji in žrebtami, in ki se je vršil 7. oktobra se je dobro obnesel. Prignalo se je 180 konj, 750 komadov govede in 680 prašičev. Trgovina je bila pri navadni ceni dobra. Prihodnji svinjski sejem se vrši dne 14. oktobra 1908. Ostale tržne cene (katere smo objavili v zadnji številki v posebni tabeli) se niso spremenile.

V št. lju v Slov. gor. se vrši potovalno zborovanje kmetijske podružnice pri Št. lju v Slov. gor. v nedeljo, 18. oktobra t. l. ob pol 3 popoldne v gostilni gospoda Ornika na Jarenini. Govoril bo deželni potovalni učitelj za živinorejo, gospod Martin Jelovšek o pomoči pri porodih živine in o prvi pomoči pri nezgodah. P. n. člani kmetijske podružnice in kmetovci so uljudno vabljeni, da se zborovanja udeležijo v kolikor mogoče velikem številu.

Lepo! Kakor znano, je napovedal svoj čas prvaški kamnosek Čamernek v Celju konkurz. V sled tega se mu je tudi koncesija za obrt odtegnila. Zdaj ga je pa rešil neki nemški kamnosek Fellner iz Lipnice. Le-ta je posodil bankerotnemu Čamerniku svoje ime, tako da ta zopet lahko svojo obrt izvršuje. V sili so torej Nemci tudi najbolj zagriženemu prvaku dobri, kaj-ne?!

Posl. H. Wastian je imenovalo mariborsko pevsko društvo za svojega častnega člana. Čestitamo!

Niti ženske jim niso svete. Neki neznan prvaški falot je napadel v celjski okolici hčerko napredne družine in jo hotel usmrtiti. Žendamerija išče falota in upamo, da ga bode tudi dobila. Torej tej bandi niti ženske niso svete. Sram jih naj bode, teh polučnih falotov!

V Vojniku bode ustanovilo nemško šolsko društvo novi nemški otroški vrtec.

V Rogaško Slatino je prišlo do 30. septembra 3050 strank s skupno 4442 osebami. Kakor se vidi, se ta izvrstna kopel prav krasno razvija, kar je gotovo celemu okraju le v dobiček.

Vlak je povozil beračico Uršo Cmok i sv. Jurja ob j. žel. Mašina je vlekla nesrečno 10 metrov daleč. Seveda je bila takoj mrtva.

Iz drevesa padel je posestnik Maks Čater na Pečovniku pri Celju. Padel je tako nesrečno, da je v dveh urah umrl.

Umrli je v Laškem trgu g. župnik Zuža. Bil je pravi, dobri duhovnik in vse žaluje za njim. Bodi mu lahka domača zemlja!

V Konjicah je umrl posestnik g. Joh. Wal-land v 86. letu svoje starosti. Bil je eden najznamenitejših meščanov v Konjicah. Čez 50 let je sodeloval v občini. Pravi poštenjak in krepki značaj je bil pokojnik. N. p. v. m.!

Iz ljubosumja je hotela žena H. v Brežicah neko drugo žensko ustreliti. Zadela pa ni dobro. O ti presneta „Eifersucht“!

Iz Koroškega.

Št. Vid v junjski dolini. Lep gospodek je vsakakor naš župnik Jožek Svaton. Kakor znano zna mož imenitno piti; 25 steklenic pive na enem sedežu niti ni preveč. Ali to ni še najhujše. Mož se peča tudi s politiko. Svoje politične nazore pa hoče drugim ljudem na ta način v glavo prisiliti, da jih pretepava, suje in telesno poškoduje. Da je to istina, nam dokazuje zadnji slučaj, ki so se dokončali na sodnji. Dne 22. 7. t. l. se je namreč vršila pri sodišču glavna razprava proti fajmostru Svatonu zaradi pretepanja enega svojih faranov po imenu Aleks. Wrienz. Župnik je bil obsojen na 20 kron globe odnosno 48 ur zapora. Ta duhovnik krščanske ljubezni je zgolj iz hudobije po noči ob 10. uri dotičnega farana na prostem